

Beknopt jaaroverzicht
Keramiekmuseum Princessehof
2012

ALGEMEEN

Oprichting

De Stichting Keramiëkmuseum Het Princessehof is opgericht op 19 april 2001 en is gevestigd in de Grote Kerkstraat 11, 8911 DZ Leeuwarden. Bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Friesland is de stichting ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer 01092532.

Statutaire doelstelling

De stichting heeft ten doel het inrichten en exploiteren van het museum 'Keramiëkmuseum Het Princessehof' te Leeuwarden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- het vermogen van de stichting ten tijde van de oprichting
- subsidies, bijdragen, retributies en donaties
- schenkingen, erfstellingen en legaten
- alle andere verkrijgingen en baten

Missie

Keramiëkmuseum Princessehof vertelt verhalen over (het gebruik van) keramiëk uit Azië & Europa aan een brede groep van kunst- en cultuurliefhebbers. Het presenteert daarvoor een eigentijds en publieksgericht programma, al dan niet in samenwerking met (inter)nationale partners.

De missie kunnen we beschouwen als 'waar staan we voor'. Kern van de missie is niet meer de collectie an sich, maar de verhalen over de collectie. We beperken ons daarbij tot Azië en Europa. Verder is het uitgangspunt in de programmering het publiek ('de markt'). Daartoe verwerft, beheert en presenteert het museum een omvangrijke en gevarieerde collectie, wordt onderzoek gedaan, en worden nieuwe inzichten overgedragen door middel van hoogwaardige presentaties en technieken.

Het museum is door zijn collectie en specialisatie toonaangevend en uniek binnen de Nederlandse museumwereld. Met andere instellingen die over belangrijke keramiëkcollecties beschikken - zowel nationaal als internationaal - wordt nauw samengewerkt. Keramiëkmuseum Het Princessehof heeft de ambitie zijn naam en positie als publieksgericht museum én als nationaal kennisinstituut op het gebied van de Nederlandse en internationale keramiëk verder te verstevigen.

Cultural Governance

De Bestuurlijke organisatie van Keramiëkmuseum Het Princessehof werkt volgens een model met een toezichthouder. Deze Raad van Toezicht is toezichthouder en toetst het algemene beleid en de strategie, volgt de uitvoering daarvan en keurt de door externe accountants beoordeelde jaarrekeningen en begrotingen goed. Deze laatste worden gepresenteerd in een meerjarenperspectief. De Raad adviseert de Directie en ondersteunt waar nodig bij het leggen en onderhouden van externe contacten. Ook keurt zij bijzondere investeringen en leningen goed en benoemt, beoordeelt en ontslaat de directie.

De Directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch.

Samenstelling directie

Het bestuur van Keramiëkmuseum Het Princessehof wordt gevormd door Stichting Beheer Fries Museum / Keramiëkmuseum Het Princessehof. Deze stichting kent de volgende samenstelling van de directie:

mevrouw drs. S.M. Bak, algemeen directeur

de heer ir. R. Woering, zakelijk directeur

De directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid: zowel inhoudelijk, financieel en

organisatorisch.

Samenstelling Raad van Toezicht

In het verslagjaar is vier maal een vergadering van de Raad van Toezicht ingepland. Een van de vergaderingen kon uiteindelijk niet doorgaan. Er is schriftelijk ingestemd met de voorliggende stukken. Daarnaast is tussentijds overleg gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en leden van de directie en op onderdelen tussen de Raad van Toezicht en de directie.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de jaarstukken 2011 en de BIS-aanvraag 2013-2016 goedgekeurd, alsmede algemene beleidsplannen. De Raad volgt de uitvoering van het beleid. Er wordt een kwartaalrapportage verstrekt aan de Raad van de activiteiten en de Raad ontvangt deelbeleidsplannen.

Leden Raad van Toezicht

Stichting Beheer Fries Museum/Keramiëkmuseum Prinsessehof

de heer prof. dr. L. Koopmans, voorzitter – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn december 2014

mevrouw H.C. Alberdingk Thijm – vanaf 29.10.2007 – einde 2de termijn oktober 2014

de heer mr. drs. K.J. van Dijk – vanaf 25.06.2007 – einde 2de termijn april 2014

de heer drs. D. de Goede – vanaf 01.04.2006 – einde 3de termijn april 2016

de heer prof. dr. Y.B. Kuiper – vanaf 01.04.2006 – einde 3de termijn april 2014

de heer R. Mulder – vanaf 07.09.2009 – einde 1ste termijn oktober 2013

de heer A.A. Olijslager – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn december 2013

mevrouw E.M. Witsen Elias – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn juni 2013

Statutair worden de leden voor ten hoogste 4 jaar benoemd en zijn na afloop van een zittingsperiode tweemaal herbenoembaar.

Subsidiëring Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

De belangrijkste subsidieverstrekker van Prinsessehof is het Ministerie van OCW. Het ministerie hanteert een beleidsperiodes van 4 jaar en stelt voor de totale periode subsidie beschikbaar. Het jaar 2012 is het vierde jaar van de beleidsperiode 2009 - 2012. Jaarlijks legt Prinsessehof verantwoording af aan het ministerie volgens het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2009-2011.

Het ministerie heeft met Prinsessehof prestatieafspraken gemaakt. De prestatieverantwoording wordt opgesteld volgens model III G van het handboek en is onderdeel van de jaarrekening.

'Keramiëkmuseum Prinsessehof verbindt zijn keramiëkcollectie met het heden en met het publiek. Het museum vervult hiermee een voorbeeldfunctie voor de museumsector.' Op basis van dit advies van de Raad voor Cultuur kende de staatssecretaris Keramiëkmuseum Prinsessehof voor de komende vier jaar subsidie toe met een korting van slechts 2 procent. Het Prinsessehof wordt hiermee in de eerste categorie geplaatst, samen met acht illustere collega-musea, waaronder het Van Gogh Museum en het Kröller-Müller Museum.

Subsidiëring Gemeente Leeuwarden

De Gemeente Leeuwarden subsidieert Princessehof; ze stelt jaarlijks een subsidie beschikbaar die iets groter is dan de huur voor de Gemeentelijke gebouwen die het museum jaarlijks moet betalen. Hiervoor moet jaarlijks een subsidieverzoek worden ingediend. Met de Gemeente is de afspraak gemaakt dat de verantwoording van de subsidiegelden dezelfde is als die voor het Ministerie van OCW.

Vrijstelling successie- en schenkingsrecht

Per 1 januari 2008 merkt de Belastingdienst Keramiekmuseum Het Princessehof aan als Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI). Het museum is hiermee geheel vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht. De aanmerking geldt voor onbepaalde tijd. De beslissing is gebaseerd op artikel 6.33 Wet inkomstenbelasting 2001.

Controleverklaring

De jaarrekening 2012 van Keramiekmuseum Het Princessehof is door Deloitte Accountants gecontroleerd volgens de algemene verantwoording in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2009-2012.

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Publiek en Programma

Keramiekmuseum Princessehof heeft een uitstekend jaar achter de rug. 47.309 mensen bezochten de tentoonstellingen van het museum, zowel in het Prinsenhof in Delft als in het eigen museum. 35.270 mensen bezochten het museum in Leeuwarden, 25 procent meer dan in 2011. Met name de tentoonstelling Groen Geluk, van lusthof tot volkstuin was een groot succes. Bezoekers waardeerden de tentoonstelling gemiddeld met een 8,1. De beoordeling van het museum door de Raad voor Cultuur als 'voorbeeldstellend museum' werd bovendien omgezet in een voortzetting van de rijkssubsidie. Het museum wist maar liefst € 1.865.887 mediawaarde te genereren aan publiciteit.

Tentoonstellingen

- a. 'Schreeuw uit het harnas' – Keramisch werk van Lucebert t/m 19.02
- b. 'Schwarm' – Beate Reinheimer en Ulrike Rehm t/m 04.03
- c. 'J.W.N. van Achterbergh' – moderne keramiekcollectie van een bevlogen verzamelaar t/m 15.02
- d. 'Groen Geluk – van lusthof tot volkstuin' 25.03 t/m 28.10
- e. drie tentoonstellingen in Medisch Centrum Leeuwarden
- f. Gerrit Benner prijs 2011: Paul Panhuysen – 12.06 t/m 28.10
- g. 'Delfts Blauw – kunst of kitsch?' – vanaf 27.10 in Delft
- h. 'Winters Tafelen – design ontmoet traditie' – vanaf 25.11

- 10 -

Het museum organiseerde van 25 maart tot en met 28 oktober Groen Geluk. Van lusthof tot volkstuin, met 27.177 bezoekers een van de meest succesvolle tentoonstellingen uit de geschiedenis van het Princessehof. Ruim de helft van de bezoekers kwam voor het eerst naar het museum en een derde van de bezoekers kwam speciaal vanwege het thema tuinen naar de tentoonstelling en meer dan de helft van de bezoekers omschrijft zichzelf niet als kunst- of keramiek liefhebber maar als cultuurliefhebber in de brede zin van het woord. Tachtig procent van de bezoekers van Groen Geluk kwam van buiten Friesland.

Keramiekmuseum Princessehof Leeuwarden en Museum Het Prinsenhof Delft sloegen in 2012 de handen ineen met de tentoonstelling Delfts Blauw, Kunst of Kitsch, te zien in Delft. De musea combineren hun kennis en collecties om het verhaal van dit bijzondere blauwwitte aardewerk te vertellen. Delfts Blauw werd op 27 oktober spectaculair geopend tijdens de museumnacht en komt in 2012 uit op 12.039 bezoekers.

Keramiekmuseum Princessehof sloot het jaar feestelijk af met de tentoonstelling Winters Tafelen. In het gehele museum stonden opmerkelijk gedekte tafels opgesteld, gecreerd door Studio Aandacht met objecten uit de museumcollectie.

Keramiekmuseum Het Princessehof presenteert samen met Het Fries Museum in het Medisch Centrum Leeuwarden stukken uit de collecties in de publieksruimtes van het ziekenhuis. Vier maal per jaar wordt een nieuwe presentatie gerealiseerd. Met deze presentaties worden jaarlijks, naar schatting door 10% van het aantal bezoekers, zijnde 350.000, van het ziekenhuis bereikt.

In 2012 zijn de voorbereidingen gestart voor de grote publiekstitoonstelling 'Het Mysterie Ming'. Deze tentoonstelling is te bezichtigen vanaf 24 maart 2013.

Economische betekenis

Van de volwassen bezoekers van de tentoonstelling Groen Geluk kwam tweederde speciaal voor het museumbezoek naar Leeuwarden. Het Princessehof bracht tussen maart en oktober dus bijna 18.000 extra bezoekers naar de stad. De meerderheid van hen combineerde het museumbezoek met een bezoek aan andere attracties, horeca of winkels. 8,5 % van de bezoekers die speciaal voor het Princessehof naar Leeuwarden kwam overnachtte in Leeuwarden, dat zijn maar liefst 1.500 extra overnachtingen. De mensen die speciaal voor

het museum naar de stad kwamen gaven gemiddeld € 75,75 uit in de stad, zo zorgde het Prinsessehof voor een economische impuls van ruim 1,3 miljoen euro.

Activiteiten

Het Prinsessehof zorgde met diverse samenwerkingspartners voor een bruisend tuinseizoen. Prinsessehof-Bloemenhof maakte een comeback in samenwerking met Hemrica House of Flowers uit Leeuwarden. De vereniging Groei & Bloei en studenten van het MBO Groen organiseerden tijdens het Open Tuinenweekend activiteiten in de volkstuin van het museum. Rondom UIT! Leeuwarden liet het museum 500 tuinkabouters los in de Leeuwarder binnenstad, zij zorgden voor reuring op twitter en in de pers. Het museum was aanwezig op de beurzen Huis & Tuin in het WTC expo te Leeuwarden en Fleurig in Haarzuilens. Ruim 300 kinderen bezochten de 10de Prinsessedag. Het museum daagde leerlingen van het voortgezet onderwijs uit om een eigen tegeltableau te ontwerpen. Tijdens het Kinderboekenfeest in De Harmonie werd het toneelstuk 'De Groene Vingers van Tuinman Knoop' opgevoerd. Jong en oud kon meedoen aan een speciaal wijkproject van het Prinsessehof, in samenwerking met stichting Palet. Tientallen kabouters, vogels en bloemen werden geboetseerd of op tegels geschilderd en in de museumtuin gepresenteerd.

Jonge bezoekers

Met een aantal van 5.786 bezoekers tot 18 jaar voldeed het museum in 2012 opnieuw aan de prestatieafspraken op het gebied van educatie. Zoals ook in voorgaande jaren fluctueert het aantal leerlingen per onderwijssoort sterk omdat het bezoek aan het Prinsessehof sterk afhankelijk is van het tentoonstellingsaanbod. Per tentoonstelling wordt bekeken bij welke onderwijssoort een programma kan worden gemaakt. Dit jaar was vooral het programma 'Theepottenpraat' erg in trek bij het Primair Onderwijs, terwijl de tentoonstelling 'Winters Tafelen' op veel belangstelling vanuit het Voortgezet Onderwijs kon rekenen. Voor het Voortgezet Onderwijs is de ontwerpwedstrijd een vaste waarde. Naast bezoek van onderwijs in het museum, is het museum de afgelopen beleidsperiode ook aanbod gaan ontwikkelen buiten het museum om het bereik te vergroten. Verder staat het Prinsessehof in Leeuwarden bekend als een museum waar elke vakantie wat te doen is. Tijdens 'Help pake & beppe de vakantie door' in de voorjaarsvakantie werd bijvoorbeeld een programma aangeboden bij de tentoonstelling 'Schwarm', in de herfstvakantie bij 'Groen Geluk'. Tijdens de kerstmarkt in de Leeuwarder Blokhuispoort werden drukbezochte work- shops verzorgd in het atelier van keramiste Lies van Huet. De Prinsessedag is en blijft een van de succesnummers. Dit jaar kwamen er maar liefst 300 groene prinsesjes (met ouders) op af.

Wanneer we de cijfers over de afgelopen beleidsperiode bekijken dan vallen een paar zaken op. Met name het cijfer voor het Voortgezet Onderwijs is wisselvallig. Dat hangt, zoals gezegd, nauw samen met de mogelijkheden die de programmering biedt. Het aandeel Primair Onderwijs is veel constanter omdat deze groepen gebruik maken van het aanbod bij de vaste presentatie en door het feit dat we een gegarandeerde afname hebben via het Leeuwarder Kunstmenu. Hier is het echter de planning met het schooljaar die maakt dat de aantallen per kalenderjaar behoorlijk kunnen verschillen. Bijvoorbeeld: seizoen 2009-2010 – gekozen werd in dit schooljaar voor museumbezoek in het voorjaar van 2010; seizoen 2010-2011 – gekozen werd in dit schooljaar voor museumbezoek in het najaar van 2010. Ondanks het feit dat het aanbod op het gebied van cultureducatieve programma's nog steeds toeneemt en scholen niet significant vaker op pad gaan, bereikte het Prinsessehof gemiddeld meer kinderen dan in de voorgaande beleidsperiode.

Samenwerking

Het Prinsessehof werkt meer en meer samen met andere partijen:

- De tentoonstelling 'Delfts Blauw' is tot stand gekomen in samenwerking met Museum Het Prinsenhof in Delft.
- Met 'Tresoar' (Het Fries historisch en letterkundig centrum; o.a. belast met de wettelijke taken inzake de Archiefwet) is verder onderzocht in hoeverre de reeds bestaande samenwerking op inhoud (het gemeenschappelijke Friese erfgoed) en operatie verder kan worden geïntensiveerd, teneinde tot een

juridisch organisatorische samenwerking (fusie) te komen.

Verder staat Princessehof in de belangstelling van diplomaten en medewerkers van het Turkse consulaat en de Chinese ambassade. Zij bezoeken het museum en volgen het museum met grote interesse. Dit wordt ervaren als een bevestiging van onze internationaal waardevolle collectie.

Winkel

De mooiste cadeauwinkel van Leeuwarden is sinds eind 2012 twee keer zo groot.

Collectie

Het museum kon zich in 2012 verheugen in verschillende schenkingen, waaronder een kostbaar bord van Japanse keramiek van het allerhoogste niveau. Sakaida Kakiemon XIV bedankte het museum hiermee voor een tentoonstelling over dit porselein dat de familie Kakiemon al veertien generaties vervaardigt. Het museum deed een aantal belangrijke aankopen, waaronder een wandinstallatie van 36 gekleurde kevers, gemaakt door de kunstenaars Beate Reinheimer en Ulrike Rehm (RaR). SCHWARM werd in 2010 voor het eerst op meubelbeurs Salone di Mobile in Milaan gepresenteerd en is sindsdien een internationaal succes.

Azië

In het kader van het samenwerkingsverband Aziatische keramiek stond in 2012 geen tentoonstelling gepland in Keramiekmuseum Princessehof. Wel is er een internationaal werksymposium georganiseerd over 17de eeuws Chinees porselein ter voorbereiding van een publicatie en een presentatie in het Princessehof. De website van het samenwerkingsverband is in 2012 volledig vernieuwd. De vormgeving is aangepast, de navigatie is verbeterd en de website is publieksvriendelijker. Zie www.aziatischekeramiek.nl.

In 2012 is de grote Ming tentoonstelling voorbereid. Deze is van maart tot en met oktober 2013 in Keramiekmuseum Princessehof te zien. Bij deze tentoonstelling verschijnt een boek, geschreven door conservator Aziatische keramiek in Princessehof, dr Eva Ströber.

Tevens is een begin gemaakt met de plannen voor een herinrichting in de komende jaren, waarin de afdeling Aziatische keramiek volledig herzien wordt. De topcollecties komen meer voor het voetlicht en er wordt aandacht besteed aan de wisselwerking Europa-Azie.

Kenniscentrum

Het aanvankelijk omhelsde en voorgenomen principe van een breed en omvattend kenniscentrum (zie Collectieplan 2006-2010) is voor het museum te statisch gebleken en was te veel op zichzelf staand en te weinig gericht op interactie met het publiek. Het museum spreekt nu liever van de kennisfunctie, die in relatie tot het programma, de missie en publiek wordt ontwikkeld en ingezet. In 2012 is daarom ingezet op de collectie online, samenwerkingsverbanden en presentatie van de collectie buiten het museum.

Eind 2012 is de bibliotheek van het museum overgedragen aan Tresoar, omdat de wetenschapstaak van het museum is komen te vervallen. Het gebruik van de bibliotheek door derden was zeer bescheiden. Het museum heeft het initiatief genomen om een centrale cultuurhistorische bibliotheek op te zetten in en door Tresoar, de bibliotheek met naslagwerken over keramiek is daar onderdeel van geworden. Deze wordt volgens de nieuwste standaarden ontsloten en aangesloten op het bibliothecair leensysteem. Hierdoor wordt het gebruik van de bibliotheek door derden geoptimaliseerd. Voor de medewerkers van het Princessehof zijn er optimale leen- en raadpleegmogelijkheden.

*) Tresoar is het Fries historisch en letterkundig centrum. Tresoar is ontstaan uit drie instellingen. Deze kunnen worden gekarakteriseerd als studie- en documentatiecentra die een collectie beheren die in belangrijke mate te maken heeft met de geschiedenis en de cultuur in Fryslân en die in hoofdzaak bestaat uit papier.

Collectie online

De collectie is online via de website van het museum raadpleegbaar. De collectie is ook opgenomen in de Digitale Museale Collectie Nederland en Europeana. De art nouveau collectie is als afzonderlijk bestand

beschikbaar via collectie.prinsessehof.nl/collectie.

De collectie Aziatische keramiek is beschikbaar via www.aziatischekeramiek.nl. Dit is een samenwerkingsverband met de partners Aziatische keramiek (Rijksmuseum, Haags Gemeentemuseum en Groninger Museum). Deze website is in 2011 volledig gemoderniseerd en in 2012 in vernieuwde vorm gelanceerd. Er is veel aandacht besteed aan het vergroten van de publieksparticipatie.

Vanaf najaar 2012 werkt het museum aan de vertaling van een deel van de collectiebeschrijvingen in het Chinees. Het gaat om de topstukken uit de Aziatische verzameling die in het voorjaar van 2013 in Chinese vertaling online beschikbaar komen, o.a. voor de doelgroep in China. Een heel bijzonder project omdat in museumland vrijwel geen enkel museum zijn collectie online beschikbaar heeft in de Chinese taal.

Op initiatief van Keramiëkmuseum Het Prinsessehof/Het Fries Museum is in 2011 met Tresoar, de Bibliotheekservice Fryslân en het Fries Filmarchief een infrastructuur opgezet waarin de erfgoedcollecties in Friesland online zijn gebundeld. Ze zijn nu in een keer doorzoekbaar en beschikbaar voor toepassingen (open data, open software). Met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed is afstemming over koppeling van digitale erfgoedcollecties met de Digitale Museale Collectie Nederland en Europeana.

Met het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch zijn afspraken gemaakt over de collectievorming en kennisdelen op het gebied van moderne en hedendaagse keramiek. Wij hebben onderzocht of we dergelijke afspraken ook met andere musea kunnen maken, dan wel een nieuw samenwerkingsverband kunnen opzetten. Dat lijkt niet haalbaar, omdat voor de meeste andere musea keramiek geen kerncollectie is en een dergelijke samenwerking voor hen niet relevant is.

Depot

Keramiëkmuseum Het Prinsessehof is actief betrokken bij het Duurzaam Depot Fryslân, een initiatief van de Provincie Fryslân en de gezamenlijke Friese erfgoedinstellingen met als doel een gemeenschappelijk depot waaraan erfgoedinstellingen de opslag en conservering van hun depotcollectie kunnen uitbesteden. In samenwerking met Tresoar en de RCE is een programma van eisen opgesteld voor een centraal depot in Friesland voor museum en archiefcollecties. Het centraal depot Friesland is onderdeel van het collegeakkoord en is bekrachtigd in een collegebesluit (november 2011). Er wordt uitgegaan van een duurzaam en energiearm depot met zo laag mogelijke exploitatielasten.

Financieel

Het eigen vermogen, de waarde van bezittingen verminderd met de waarde van alle schulden, is de buffer van een organisatie om financiële risico's af te dekken. Voor Stichting Keramiëkmuseum het Prinsessehof zijn de risico's die de organisatie loopt in beeld gebracht om zodoende de hoogte van het noodzakelijke eigen vermogen te kunnen bepalen. Daarbij is rekening gehouden met de kans en de impact van ieder risico. Belangrijke risico's zijn de subsidie-inkomsten, risico's met betrekking tot het gebouw en risico's met betrekking tot de kwaliteit van het museale product en de aantrekkingskracht op het publiek.

De door de directie opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2012 van Keramiëkmuseum Het Prinsessehof is, conform de statuten, gecontroleerd door Deloitte Accountants en van een goedkeurende verklaring voorzien. De accountantsverklaring is opgenomen in de jaarrekening.

De directie heeft de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De Raad heeft mede op grond van de accountantsverklaring en het bijbehorende verslag de jaarrekening goedgekeurd. Het boekjaar 2012 wordt afgesloten met een nadelig exploitatiesaldo van € 71.831, dat wordt onttrokken deels aan de algemene reserve en deels aan het bestemmingsfonds OCW algemeen, volgens het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies.

Eigen inkomstennorm

Het percentage eigen inkomsten om toe te kunnen treden tot de culturele basisinfrastructuur 2013-2016 is

door het Ministerie bepaald op een gemiddeld percentage over de jaren 2010 en 2011 van 17,5%.
Het percentage eigen inkomsten Keramiekmuseum Prinsessehof 2010 is 39,3%, voor het jaar 2011 39,4% en
voor 2012 41,4%.

Leeuwarden, 2 april 2013

drs. S.M. Bak, directeur

ir. R. Woering, zakelijk directeur

BEZOEKGEGEVENS

Bezoekers	2012	2011	2010
Delfts Blauw	12.039		
Volwassenen los	5.984	4.295	4.969
volwassenen MK	17.112	11.725	10.711
volwassenen korting/acties	2.200	1.678	1.768
Volwassenen activiteiten/evenementen	1.392	1.057	1.606
Kinderen/jongeren los	1.879	1.729	1.723
Onderwijsgroepen	2.001	3.246	2.761
Groepen particulieren	3.473	2.886	3.451
Relaties museum	1.229	1.262	2.536
Prinsessehof	35.270	27.878	29.525
Totaal	47.309	27.878	29.525

Balans per 31 december 2012 (na resultaatbestemming)

(Model I)

ACTIVA	<u>31.12.2012</u>	<u>31.12.2011</u>	
I Immateriële vaste activa	0	0	
II Materiële vaste activa	820.899	1.144.465	
III Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>	
Totale Vaste Activa	820.899	1.144.465	
I Voorraden	57.793	45.899	
II Vorderingen	261.471	277.421	
III Effecten	0	0	
IV Liquide middelen	<u>697.512</u>	<u>576.004</u>	
Totale Vlottende Activa	1.016.775	899.325	
TOTALE ACTIVA	<u>1.837.674</u>	<u>2.043.790</u>	

Exploitatierekening Prinsessehof 2012

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
BATEN	€	€	€
1. Directe opbrengsten			
<i>Publieksinkomsten</i>	312.425	272.800	256.899
<i>Sponsorinkomsten</i>	0	0	0
<i>Overige inkomsten</i>	20.399	1.600	19.378
2. Indirecte opbrengsten	199.707	220.000	215.072
Totale Opbrengsten	532.531	494.400	491.349
3. Subsidie OCW			
<i>Onderdeel huren - VRM veiligheid musea</i>	13.998	0	7.982
<i>Onderdeel exploitatiebijdrage</i>	1.513.723	1.504.004	1.536.176
4. Subsidie provincie	0	0	0
Subsidie gemeente	267.000	267.000	262.500
5. Overige subsidies/bijdragen			
<i>Subsidies uit publieke middelen</i>	172.347	0	87.000
<i>Bijdragen uit private middelen</i>	95.376	21.485	157.522
<i>Bijdragen van VSB-fonds</i>	0	0	0
Totale Subsidies/bijdragen	2.062.444	1.792.489	2.051.181
TOTALE BATEN	2.594.975	2.286.889	2.542.530

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2012	2012	2011
LASTEN	€	€	€
6. Salarislasten	1.426.457	1.371.520	1.327.194
7. Afschrijvingen	343.836	440.000	441.449
8. Huur	202.975	165.000	200.081
VRM - veiligheid musea	14.000	0	7.982
9. Aankopen	101.285	21.485	206.888
10. Overige lasten	869.209	553.700	651.419
TOTALE LASTEN	<u>2.957.762</u>	<u>2.551.705</u>	<u>2.835.013</u>
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-362.787	-264.816	-292.483
11. Saldo rentebaten/-lasten	16.290	0	7.994
12. Saldo bijzondere baten/lasten	274.666	285.000	283.474
13. Mutatie aankoopfonds	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT	<u>-71.831</u>	<u>20.184</u>	<u>-1.016</u>